

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

Введено в дію наказом ректора
№0084-I від 12 лютого 2024р.

ПОЛОЖЕННЯ про кафедру Сумського державного університету

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про кафедру (далі – Положення) укладено з метою встановлення порядку створення та реорганізації кафедри Сумського державного університету (далі – Університет), визначення мети її діяльності, завдань, функцій, структури, порядку організації роботи та взаємодії з іншими підрозділами Університету, відповідних прав та відповідальності тощо.

1.2. Кафедра – це базовий структурний підрозділ Університету, що провадить освітню, методичну та/або наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією) чи міжгалузеву групою спеціальностей, до складу якого входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання.

1.3. Кафедра, як правило, є структурною одиницею навчально-наукового інституту (факультету). Виключенням є кафедра військової підготовки, яка має загальноуніверситетське підпорядкування. Кафедра не може входити до складу більше ніж одного навчально-наукового інституту (факультету).

1.4. У своїй діяльності кафедра керується чинним законодавством України, нормативною базою загальнодержавного та внутрішньо-університетського рівнів, даним Положенням, наказами та розпорядженнями відповідних посадових осіб.

1.5. Діяльність кафедри ґрунтується на принципах автономії та самоврядування, демократичності, прозорості й відкритості, гуманізму, персональної та колективної відповідальності, колегіальності та гласності обговорення питань, віднесених до її функцій, незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

1.6. Кафедра може мати логотип, почесні відзнаки, власні форми грамот, листів-подяк тощо для стимулювання осіб, що навчаються, і працівників кафедри, іншу символіку кафедри, затверджену в установленому порядку.

1.7. Дія Положення розповсюджується на всі кафедри університету.

1.8. Особливості діяльності окремих кафедр чи типів кафедр можуть бути враховані окремими положеннями та/або додатками до цього Положення, які

МОН України СумДУ	Положення про кафедру Сумського державного університету	стор. 2 Версія 01
-------------------------	---	----------------------

ухвалюються вченою радою Університету та затверджуються у встановленому порядку.

1.9. Положення розміщується в електронному Реєстрі основної діючої нормативної бази системи управління якістю діяльності Університету, який є складовою розділу «Загальної інформації» офіційного сайту Університету.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ

2.1. В залежності від специфіки діяльності, в СумДУ можуть функціонувати наступні типи кафедр:

Випускова кафедра – кафедра, яка організовує підготовку здобувачів вищої освіти за певним рівнем (рівнями) вищої освіти за однією або більше освітніми (освітньо-науковими) програмами.

Невипускова кафедра – кафедра, яка здійснює освітню діяльність на освітніх (освітньо-наукових) програмах, організаторами підготовки на яких є випускові кафедри.

Клінічна кафедра – кафедра НН Медичного інституту, яка реалізує освітні програми вищої та післядипломної освіти в галузі знань “Охорона здоров’я”, проводить наукові дослідження у сфері охорони здоров’я, розміщується на базі закладу охорони здоров’я (його структурного підрозділу, відділення) відповідного профілю для реалізації освітнього процесу шляхом його поєднання з наданням медичної допомоги.

2.2. Основні завдання, напрями та пріоритети діяльності кафедри визначаються стратегічним планом розвитку СумДУ на відповідний період, стратегією інтернаціоналізації університету, стратегією розвитку відповідного інституту (факультету) та власним стратегічним планом розвитку кафедри і серед усього іншого включають наступне:

- провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує отримання здобувачами вищої освіти результатів навчання, передбачених освітніми компонентами, закріпленими за кафедрою;

- провадження наукової діяльності шляхом проведення фундаментальних і прикладних науково-дослідних робіт і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу;

- діяльність з підготовки та підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;

- діяльність з перепідготовки, підвищення кваліфікації інших фахівців;

- надання додаткових освітніх, наукових та інших платних послуг в порядку, передбаченому законодавством та нормативною базою університету;

- вивчення специфіки попиту на ринку праці на окремі спеціальності (спеціалізації), дослідження компетентностей (у відповідності до свого профілю), які необхідні випускникам університету для успішного працевлаштування та кар’єрного зростання, з метою удосконалення

МОН України СумДУ	Положення про кафедру Сумського державного університету	стор. 3 Версія 01
-------------------------	---	----------------------

відповідних освітніх компонентів, які викладаються на кафедрі, сприяння працевлаштуванню випускників кафедри (для випускових кафедр);

- інтеграція до міжнародного науково-освітнього простору через налагодження міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти, науки, спорту, мистецтва і культури;

- формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції, та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах;

- забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі навчальної, наукової та інноваційної діяльності;

- створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їх здібностей і талантів;

- провадження гуманітарної та соціально-орієнтованої діяльності;

- забезпечення культурного й духовного розвитку особистості, здійснення виховної, позанавчальної, мистецької, спортивної й оздоровчої діяльності;

- розповсюдження знань серед населення, підвищення освітнього і культурного рівня громадян.

Кафедра також може здійснювати й інші види діяльності, пов'язані з її завданнями.

3. СТРУКТУРА ТА УПРАВЛІННЯ КАФЕДРОЮ

3.1. В структурі кафедри можуть діяти навчальні лабораторії, наукові центри, центри надання додаткових платних послуг та інші підрозділи, завдання та особливості діяльності яких визначаються окремими положеннями, що затверджуються вченою радою університету. Структурні підрозділи кафедри утворюються рішенням вченої ради Університету.

3.2. Основною формою самоврядування кафедри є засідання кафедри. Участь у засіданнях кафедри беруть усі штатні науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники кафедри (у тому числі й її підрозділів). Інші категорії працівників, а також співробітники кафедри, які працюють за сумісництвом, можуть брати участь у засіданнях кафедри з правом дорадчого голосу.

3.3. Чергові засідання кафедри проводяться як правило щотижня. Засідання кафедри є відкритими. Завідувачем кафедри визначається графік проведення чергових засідань кафедри. Рішення, прийняті на засіданні, оформлюються протоколом, який підписує головуєчий на засіданні та секретар. Засідання кафедри повноважне ухвалювати рішення за умови присутності на ньому не менше 2/3 складу її штатних науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників, рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало понад 50 % присутніх на засіданні штатних науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників. Формат голосування за

МОН України СумДУ	Положення про кафедру Сумського державного університету	стор. 4 Версія 01
-------------------------	---	----------------------

рішення (відкрите чи таємне) визначається членами засідання з урахуванням нормативних вимог.

3.4. Кафедра також може проводити методичні, навчально-методичні, наукові семінари, на яких приймати рішення щодо організації відповідних видів роботи. Рішення таких семінарів затверджуються на засіданні кафедри.

3.5. Керівництво кафедрою здійснює завідувач (для кафедри військової підготовки – начальник, далі по тексту – завідувач) кафедри, який не може перебувати на посаді більш як два строки.

3.6. Завідувач кафедри обирається на посаду за конкурсом таємним голосуванням Вченою радою університету з урахуванням пропозицій трудових колективів навчально-наукового інституту (факультету) та кафедри. Порядок розгляду та подання кандидатур для заміщення посади керівника кафедри, порядок подання пропозицій (погодження) трудових колективів кафедри та навчально-наукового інституту (факультету) визначається Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Сумського державного університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів). Ректор укладає контракт терміном на 5 років із завідувачем кафедри.

3.7. Завідувач кафедри може мати заступників, за якими як правило закріплюються певні напрямки роботи кафедри. Заступники завідувача кафедри призначаються наказом ректора за поданням завідувача кафедри. У такому ж порядку працівники можуть бути увільнені від виконання обов'язків заступника завідувача кафедри.

3.8. Права та обов'язки завідувача кафедри визначаються типовою посадовою інструкцією здійснення працівником університету діяльності на посаді завідувача кафедри та, за наявності, додатком до такої інструкції. До ключових обов'язків завідувача кафедри відноситься:

- організовувати та здійснювати керівництво навчально-методичною, науково-дослідною, організаційною та виховною роботою на кафедрі;
- розробляти стратегію розвитку кафедри за напрямками діяльності у відповідності до стратегічних пріоритетів університету;
- забезпечувати ефективний розподіл навчальних та інших доручень між працівниками кафедри;
- забезпечувати контроль за якісним виконанням працівниками кафедри їх посадових обов'язків;
- ефективно використовувати наявний кадровий та фінансовий ресурс з метою мотивації ефективної роботи працівників та кафедри в цілому;
- організовувати та контролювати документообіг на кафедрі;
- щорічно звітувати за підсумками своєї діяльності у встановленому порядку.

МОН України СумДУ	Положення про кафедру Сумського державного університету	стор. 5 Версія 01
-------------------------	---	----------------------

4. КАДРОВЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАФЕДРИ

4.1. Порядок формування, затвердження та коригування штатного розпису професорсько-викладацького складу кафедри визначається Положенням про порядок формування штатного розпису професорсько-викладацького складу кафедр (зі змінами), наказами ректора та іншими нормативними документами університету.

4.2. Штат навчально-допоміжного персоналу визначається наказом ректора з урахуванням виду кафедри та специфіки її діяльності.

4.3. Формування штату за іншими категоріями працівників визначається окремими наказами ректора та нормативною базою університету за відповідним напрямом діяльності.

4.4. Відповідальність за дотримання штатної дисципліни несе завідувач (начальник) кафедри.

4.5. Прийняття на роботу на кафедру науково-педагогічних та інших категорій працівників здійснюється у відповідності до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Сумського державного університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів) та іншої нормативно-правової бази, що регулює трудові відносини.

4.6. Завідувач (начальник) кафедри забезпечує розвиток кадрового потенціалу кафедри шляхом стимулювання безперервного розвитку та підвищення кваліфікації співробітників кафедри, у тому числі шляхом вивчення передового досвіду на провідних вітчизняних та зарубіжних підприємствах, організаціях та установах.

4.7. Основу фінансового забезпечення поточної діяльності кафедри складають кошти, які обліковуються на субрахунку кафедри. Порядок функціонування субрахунків, визначення джерел їх поповнення та основних статей витрат регламентуються відповідними нормативними документами СумДУ.

4.8. Кафедра може надавати додаткові платні послуги, у тому числі й шляхом утворення відповідного центру. Особливості розподілу коштів від надання додаткових платних коштів регулюється положенням про відповідний центр надання платних послуг.

5. ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ, РЕОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЛІКВІДАЦІЇ КАФЕДРИ

5.1. Утворення нових кафедр, реорганізація (об'єднання, поділ, виділення, приєднання) та ліквідація кафедр здійснюється шляхом прийняття відповідного рішення Вченою радою університету за поданням ректора. При цьому керівник відповідного інституту/факультету або проректор за профілем (якщо питання стосується кафедри загальноуніверситетського

МОН України СумДУ	Положення про кафедру Сумського державного університету	стор. 6 Версія 01
-------------------------	---	----------------------

підпорядкування) на засіданні вченої ради наводить обґрунтування прийняття відповідного рішення.

5.2. Підставами для ліквідації кафедри (її реорганізації шляхом приєднання до іншої кафедри або об'єднання з іншою кафедрою) можуть бути:

- невідповідність кадрового складу кафедри визначеним законодавством нормам;
- пропозиції трудового колективу кафедри/кафедр щодо реорганізації;
- реорганізація інституту/факультету;
- зміни в організації праці, які унеможливають подальшу діяльність кафедри;
- інші, не заборонені законодавством, підстави.

5.3. Порядок прийняття Вченою Радою університету рішення щодо утворення, реорганізації чи ліквідації кафедри регламентується Положенням про вчену раду.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Положення набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом ректора, якщо інше не передбачене тим же наказом.

6.2 Зміни та доповнення до Положення, затвердження його нової версії або його скасування здійснюється наказом ректора на підставі рішення Вченої ради.

6.3. У разі наявності розбіжностей між Положеннями та документами законодавства загальнодержавної нормативної бази та Положеннями, що затверджені вченою радою, чинною вважається редакція документу (Положення) з більш пізньою датою введення в дію.

Відповідальний за розробку:

Директор департаменту по роботі
з персоналом та підготовці
науково-педагогічних кадрів

_____ Дмитро ЦИГАНЮК

Затверджено вченою радою СумДУ Протокол №08 від 08 лютого 2024 р.

Голова вченої ради

_____ Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Вчений секретар

_____ Анатолій РУБАН

ПОГОДЖЕНО:

В.о. начальника
юридичного відділу

_____ Наталія ЗАЇКА